

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben Megyédvve 8 korona
 Magyarországra 12
 Külföldre 20

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Gáspár József.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27

Városi csendőrség.

— április 19.

A vasárnapi kisebbszerű utcai zavargás elég volt arra, hogy a debreceni rendőrség a katonai hatalmat hívja segítségül.

Ha alaposan szemügyre vesszük a történeteket, ugyszólván semmi se történt. Az egész tüntetés nem volt nagyobb, sem veszedelmesebb a rendes vasárnapi tömegfelvonulásoknál. His hogy a rendőrség mégis mindjárt katonaságot kért, ez csupán azt jelenti, hogy az új főkapitány világosan látja, sőt bátran, férfiasan a nyilvánosság előtt is beismeri a rendőrségnek bármily kisebbrendű zavargás elfojtására való készületlen ségét.

Dicséretes őszinteség, mely egyben azt is bizonyítja, hogy Végh Gyula főkapitány tapasztalásból tudja mily nagy a rendőrsége gyengesége szervezatlensége.

A város 100 rendőrt fizet, de ezekből a főkapitány alig állíthat 8—10, legfőlebb 12 embert a város utcai őrizetére. A legénység jelentékeny része hivataloszolgai s kézbesítői szolgálatot végez; úgy hogy a már-már 80,000 lakosa és rendkívül nagy kiterjedésű Debrecen utcáira — szégyen szemre — alig marad 10—12 legény.

Hát ily körülmények közt természetesen minden jóakarát, buzgóságot, gyakorlati tudást, értelem és rátermettséget hiábavaló, a főkapitány, ha nem akar a közbiztosságnak kárára kudarcot vallani, kénytelen a legelső alkalommal katonai támogatást kérni.

Csak így érthető és magyarázható meg, hogy három század huszár ság vonja ki kardját és egy század gyalogság tüzi fel a szuronyt, midőn egy két légszeszlámpa tüve csőrömpöl és a városháza ablakaira tégladarabok repülnek.

Aki ezzel a mi rendőrségi dolgunkkal komolyan foglalkozik, mind

azt hangoztatja, hogy ez a keserves állapot türehetetlen.

Belső örömmel vettük tehát azt a hiradást, hogy Domahidy Elemér főispán a leghatározottabban kívánja a rendőri kérdés gyökeres megoldását. Sőt maga a főispán a város szervezeti szabályzatának kidolgozására hivatott bizottság elé oly tervet szándékszik terjeszteni, mely a legalaposabb módon megszüntetheti a rendőrségi állapotok összes nyomorúságait.

Arról van ugyanis szó, hogy a debreceni rendőrség kérdése a külső területeken már alkalmazott csendőrségnek a város belső területén való elhelyezésével oldódnék meg.

Szóval városi rendőrség helyett valósággal városi csendőrség teljesítene a szolgálatot és ezzel egy csapásra, gyökeresen elintéződnék a régi sanyalódás állapota s egészséges erős fejlődésnek indulhatna Debrecen közbiztossága.

A külső területeket a város már önként, maga jószántából a csendőrség felügyelete alá helyezte. A kísérlet fényesen bevált, a csendőrség kitünően teljesíti feladatát és a város nem bánta meg cselekedetét.

A csendőrség sikeres külterületi működésének azonban az a káros következménye, hogy a kitünő, ügyes buzgó és erős csendőrség a külső területekről elzavarja a gyanus alakokat, a csavargókat, a veszedelmes embereket és ezek mind a város belső területén találnak biztos, jó menedék helyet, ahol a városi rendőrség nem bír velük elbánni.

És ezt, sajnos, nem is róhatjuk fel a rendőrség terhére, mert az igazán szánalmas és nevetséges dolog, hogy Debrecen város rengeteg területén 8—10 rendőrlégeny végzi az utcai szolgálatot.

Végh Gyula főkapitány régóta foglalkozik e siralmas állapotok rendezésének igazán felette sürgős kérdésével. Ismerjük is tervezetét, mely

azon alapszik, hogy a város bocsássa a főkapitány rendelkezésére mind a száz rendőrt, akit fizet és akkor a főkapitány elvállalja a felelősséget, hogy lesz rend a városban, teljes közegészségügyi, közbiztossági, vagyoni és erkölcsi felügyelet.

E felszólalásunk keretében nem terjeszkedhetünk annak kifejtésére, mi minden állana és áll utjában e különben derék és kívánatos javaslat hasznos érvényesítésének.

Ezuttal csupán azt a gondolatot világítjuk meg, mennyire életrevaló és az összes nyomorurágokat egy csapásra megszüntető eszme a városi csendőrség szervezése.

Üdvözöljük Domahidy főispánt a terv nyílt fölvetéséért és ha érte sülésünk szerint a szervezeti szabályzatot készítő bizottság elé teszi le az eszmét gyakorlati javaslat képeben, őszintén kívánjuk annak megvalósítását.

A belügyminisztérium már jó idő óta tanulmányozza a városi rendőrségek államosításának kérdését.

Valljuk meg, ez az államosítás oly alapon, minő a fővárosi államrendőrségé, nehezen volna megvalósítható és sok, nagy akadályba ütköznék. — Ellenben igenis sikerrel járhatna a vidéki városok rendőrségeinek egyöntetű államosítása a Domahidy főispán tervezete szerint városi csendőrségek létesítésével.

A városi önkormányzat jogait legkevésbé sem csorbitaná, sőt még csak nem is érintené a csendőrségnek a városi rendőrszolgálatra való alkalmazása.

Debrecen városa már kitapasztalhatta, hogy a külső területeken a csendőrség kitünően bevált. — A legkisebb zökkenés nélkül kilehetne terjeszteni a csendőrségi működés körét és a város belső területeinek a külsőségekkel egybeolvasztása városi csendőrség alkalmazása útján a legtokéletebben megoldaná a kérdést.

TOLNAI DANIEL

Debrecen Piac-utca 49 szám.

o a főpostával szemben, o

ajánlja legnagyobb választéku raktárát, férfi-, női- és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség

Olcsó árak

Kecskemét városa éppen most kérte Debrecenről a csendőrség alkalmazása körül szerzett tapasztalatait,

Azt hisszük, Debrecen városa saját érdekében cselekednék, ha megtenné a kezdeményezést és az ország többi városainak okos példát adna a városi csendőrség szervezésével, vagyis a városi rendőrszolgálatnak a csendőrségre bizásával.

Annyi bizonyos, hogy a városnak a csendőrség felannyiba se kerülne, mint a mostani rendőrség.

Bizonyos továbbá, hogy rendőrségünk mostani állapotában nem maradhat, meg sem tűrhető. A város érdekében követeljük tehát a rendőrség kérdésének sürgős, alapos, nyílt és célravezető elintézését.

— ápr. 19.

A kódviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága a Münnich Aurél képviselő ellen bejelentett összeférhetlenségi ügy tárgyalására határidőül 1904. május 5-ik napjának délután fél 5 óráját, — a Veszter Imre képviselő ellen bejelentett összeférhetlenségi ügy tárgyalására pedig határidőül május 6. délután 1 óráját tűzte ki.

A politikai statisztika.

A Kossuth pártot újabb taktikájának elhatározására semmi esetre sem a lelkiismeret mardosása indította. E taktikának nem más a célja, mint a parlamenti tárgyalások menetének újabb megakasztása. Ámde tudjuk, hogy magában a pártban örült k, hogy a tévutról visszatérhettek, tudják magában a pártban, hogy ezt a visszatérést szinte ujongva üdvözölték az egész országban. Tehát azokat, a kik e párt visszafordulását eszközölték, mert erős hazafiúi aggodalom fogta el őket, a Kossuthokat, Komjáthyakat, Juszthokat, Barta Ödönöket, nem lehet felelősségre vonni azért, ha újfent harcias hangulat érvényesül a pártban, mert ők alaposan felismerték, mily szükséges most az országnak a termékeny munka, mennyire az ország veszte lenne, ha ez a munka a legerősebben el nem kezdődne, vagy ismét megszakítást szenvedne. Tehát mások azok, a kik e pártban új kezdésre bujtogatnak, vagy jobban mondva, az elásott harci fegyvereket ismét elő akarják szedni; a kicsinyek ezek, a politikai statiszták, kik nem felejtethetik, hogy egy ideig első szerepet voltak képesek játszani és akik nem tudják elviselni, hogy most, mikor komoly tevékenységre van szükség, ismét oda szorítsák őket vissza, a hova tulajdonképpen valók. Ez a félrevezetett ambíció az egyetlen ok, mely e pártban nagyobb számú jelentéktelen embert — és minden pártban a kevésbé jelentékenyekből áll a nagyobb szám — ismét előtérbe tol. Tehát megint azon fordul

meg a dolog, valjon a vezető kezek elég erősek e, hogy szorosan tartásuk a gyepel, avagy újabb válságok lesznek e pártban. Alig háríthatjuk el magunktól a gyanút, hogy ezek az urak a változások reformtól, melynek tulajdonképpen ők voltak a tüzes szószólói, félnek, hogy, mint Bülow mondta az imént a német birodalmi gyűlésben: Nagy Frigyes előbb írta az Antimachivellit, mielőtt Machiavelli-féle politikát üzött, — hogy ezek az urak zászlójukra írták a választási reformot, hogy idejekorán elhagyják ezt a zászlót. Mert az bizonyos, hogy ha taktikájukat alkalmazzák, akkor a választási reform megvalósításából, legalább ama határidőn belül, melyet Tisza gróf maga adott, hogy t. i. az új országgyűlés 1906-ban már a reformált törvény alapján jön össze, semmi sem lesz. Ez esetben a szabadelvű párt állása, egysége és célja biztos erélye marad döntő. Még más nagy törvényeket is meg kell valósítania és pedig gyorsan és e mellett nem alkalmazkodhatik ama szeszélyekhez, hiu ambíciókhoz, melyek a Kossuth pártban ismét előtörni látszanak. A dolog tehát még sem fog menni a házszabályok előzetes alapos módosítása nélkül.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, április 19.

Igazi hétfői napi csöndes hangulat uralkodott a házon. Kevesen is voltak, alig annyian, a mennyi a határozatképességhez szükséges. A kormány tagjai közül Tisza István gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter voltak jelen csupán. Az ülést Perczel Dezső elnök vezette.

A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után az elnök bejelentette, hogy Nessi Pál dr. a huszárak dolgában sürgős interpellációt szándékozik intézni a belügyminiszterhez. A kérdés megokolására délután háromnegyed két órakor tér át a ház.

A vármegyei alkalmazottak illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslat általános tárgyalásának folytatása következett.

Haydin Imre a kormánypárti padokról szívesen üdvözli a javaslatot, amely a közigazgatási tisztviselők régi óhajának teljesülését jelenti. Különösen tetszik a törvényjavaslat megokolása, mely csupán a vármegyei tisztviselők iránt, akiknek eddigi buzgóságáért igen kevés elismerést és még kevesebb anyagi ellenértéket juttattunk. Arról, hogy biztosítsuk a magyar tisztviselők megélhetését, megnyitjuk a közigazgatási pályát a polgári elemek számára. A javaslattal általában meg van elégedve, de jobb előmenetelt kellene biztosítani az alispánoknak és a főszolgabíráknak. Kivánná azt is, hogy az aljegyzők és a szolgabírák bizonyos idő múlva automatické lépjenek elő a tizedik osztályból a kilencedik fizetési osztályba. Meggyőződése, hogy a fizetés államosítása után mihamarabb el kell következnie a nyugdíj-ügy államosításának is. A javaslatot elfogadja. (Helyeslés jobb oldalon.)

Szederkényi Nándor, elvben helyesli, de annak kivételét, a törvényjavaslatban látható rendszerét nem fogadja el. Sürgeti az adóreformot, a mit annál könnyebben meglehetne kezdeni, mert az államháztartás fölöslegeiből éveken át igen jelentékeny pénztári készlet halmozódott össze.

A fizetésrendezést elvben azért helyesli, mert azon pénz a mit a tisztviselőknek adunk, legalább nem megy külföldre, hanem a tisztviselő ismét elkölti ugyanis a fizetését és így a pénz visszajut azokhoz, akiktől származott. Sürgeti a városi tisztviselők fizetésrendezését is. A javaslatot elfogadja.

Bátyhány Tivadar gróf beszélt ezután. Nyilatkozzék a miniszter arra nézve, hogy a közigazgatás reformjával is a régi megyei székhelyek maradnak meg és osszlassa ezzel a nyilatkozatával a kérdésen támadt aggodalmakat. Csatlakozik Szalay László kivánságához, hogy a körorvosok fizetési viszonyait is rendezzék. Egyebekben elfogadja a javaslatot.

Nessi Pál dr. üdvözli a javaslatot és elvárja, hogy a kormány az állami tisztviselők végleges fizetésrendezéséről már legközelebb benyújtja javaslatát. Felhívja a kormány figyelmét, hogy egy kategóriáról teljesen megelégedeztünk ezek az utibiztosok. Kéri a kormányt vegye ezeket is gondozásába. A javaslatot elfogadja. (Helyeslés a baloldalon.)

Sághy Gyula. Készséggel ismeri el, hogy a javaslat égető szükségét elégit ki. Most egyébként idejét látja annak, hogy a kormány véglegesen rendezze az állami tisztviselők fizetését. Követeli továbbá a a szolgálati pragmatikát. A javaslatot elfogadja. (Helyeslés.)

Az elnök az ülést felfüggeszti. Szünet után a néppárti Darányi Ferenc szólalt fel.

Majd Polónyi Géza beszélt

Utána

Holló Lajos. Mindaketten elfogadják a javaslatot.

Tisza miniszterelnök reflektál a felhangzott beszédekre. A többi közt kijelenti, hogy az állami tisztviselők fizetését végleg csak akkor rendezik, ha az államháztartás pénzügyi helyzete megengedi. Az ülés végén

Szederkényi Nándor az olasz borvám ügyében interpellált.

KÖZIGAZGATÁS.

× **A főkapitány esküvétele.** Végh Gyula városunk ujonnan kinevezett rendőrfőkapitánya a tegnapi délelőtti tartott tanácsülésen tette le a hivatalos esküt. Az eskütétel után Kovács József polgármester meleg szavakban üdvözölte a főkapitányt.

× **Kecskemét Debrecenhez.** Kecskemét város külterületének élet- és vagyonszolgálatát fog bevezetni. Mielőtt azonban ezen szándékát a közgyűlésnek bejelentené, megkereste városunkat, hogy a jelzett szolgálatra vonatkozó szerződés másolatát és tapasztalatait szíveskedjék vele közölni. A tanács készséggel tett eleget Kecskemét átiratának.

× **A közigazgatási bíróság fontosabb határozatai.** Valamely tisztviselőre kirótt rendbirságnak az illető fizetéséből közigazgatási uton való behajtása törvényes akadályul nem szolgálhat sem azon körülmény, hogy az illető hivatalától fel

van függesztve s csupán ellátási hányadot élvez, sem az, hogy fizetése különben a végrehajtás alul ki van véve. — Törvényhatósági virilista névjegyzék kigazdításánál számbavehető egyenes állami adók kivetésének jogossága és mértéke az igazoló választmánynak ülése idejében létező állapot szerint bírálendő el. A vasuti pályaudvarra belépő jegy miatt indított ügy elbírálása a közigazgatási bíróság jogkörébe tartozik. — Önálló puszták birtokosai az 1886. évi XXII. tc. 135 §-ában irt községi közmunkamertességre jogszerűen igényt tarthatnak. — Ezek a határozatok kétséggel kivül igazságosak, de magyartalanságuk elriasztó.

× **Kié a temetők fatermése.** A római katolikus temetőben a katolikus egyházközség 8 uti fát kivágatott Minthogy a temetők fatermése a várost illeti, ezen jogáról a város nem mondhatott le. Tekintettel azonban arra, hogy a katolikus egyházközség jéhiszemüleg vágatta ki a fákat, másrészt tekintettel arra, hogy ezen kivágott fákat a temető kerítésére kívánja fordítani, a városi tanács tegnap tartott ülésében minden erre vonatkozatható következtetés kizárásával oly módon határozott, hogy a katolikus egyházközség fizessen be a levágott fák fejében a városi pénztárba kétszáz koronát. A fa azonban a kerítés céljára fordítandó.

× **A Telegdy pályázat a tanácsban.** A városi tanács ülésében tárgyalta a Telegdy K. László féle pályázat eredményét. A Csokonai-kör ugyanis árt a városhoz, hogy utalná ki a pályanyerteseknek a nyolcszáz koronát. A tanács tudomásul vette a bejelentést és utasította a számvevő hivatalt, hogy a Gábor diák és az Enyingi Török Bálint c. daraboknak megítélte 800 koronát a Csokonai körnek fizesse ki.

× **Ki rendelés.** A földmivelésügyi miniszter Erdős Dezső m. kir. állatorvosi főiskolai tanársegédet a debreceni kir. állategészségügyi felügyelő mellé rendelte ki.

× **A katonaszállásolás terhének megváltása.** A városi tanács felhívják mindazokat a huztulsajnosokat akik házaikat folyó 1904. évi május hó 1-től 1905-ik évi május 1-ig terjedő egy évse a katonatartás kötelezettsége alól megváltani óhajtják, hogy ez iránti kérelmüket szóval írásban jan. hó 15-ig a katonai és illetőségi ügyosztálynál (várasháza I. emelet 19. számú ajtó) d. e. 9-től 12 óráig d. u. 3-tól 5 óráig anyinyival is inkább bejeleítsék, mert a későbbi jelentkezések figyelembe vételni nem fognak.

× **Gazdasági bizottsági ülés.** A város gazdasági bizottsága ma délután 3 órakor Király Gyula v. tanácsnak elnöklése alatt gyűlést tart.

× **Kinizsi szobor.** Veszprém vármegye szobrot állít Kinizsi Pálnak. A szobrot Nagyvázsonyban fogják felállítani amelyhez szükséges pénzüsszeget országos gyűjtéssel szerzik meg. A központi főszolgabíróhoz tegnap érkeztek meg a gyűjtőlevelek.

× **Az ipartörvény módosítása.** A kereskedelemügyi miniszter meg akarja változtatni az ipartörvény némely szakaszát s ehhez most az egész országból tapasztalokat gyűjt. Így többek között

kimutatást kér a törvényhatóságoktól arról, hogy az 1899—1903. években területükön hány esetben adtak engedélyt végkiárulásra az iparhatóságok. Debrecenben az utolsó öt év alatt 12 végkiárulás történt.

Az irgalmas szamaritánus.

Történet: Ugyan hol másutt?

Idő: Amikor a várost a por fojtogatja; de a város nem öntöztet.

Személyek:

A talaj.

A fa.

Az irgalmas szamaritánus.

A talaj: (Fájdalmasan terül el és felsóhajt.) Jaj... Nemsokáig birom. Az a kegyetlen Nap egyidő óta nagyon mérgeesen lövöldözi reám a nyilait. Az egész testem csupa seb, csupa repedés. A bőröm végtére így teljesen elporlad; teljesen homokká válik. És azok a csunya emberek, kik rajtam tapodnak, olyan hálátlanok, hogy haragosan káromkodnak, ha bőrömmel ez a finom rétege bántóan fényes cipőjüket belepi. Igaz, hogy én se szívesen töröm, ha bőröm lehull, de mégis nem szép tőlük... Ó, mennyire szomjazom. Egy kis víz igazán fölüdítene és meggyógyítana.

A fa: (Ászott lábait a Talajba mélyesztve, szabadon idéz.) Sóhajtatsz jó vitéz, senkisé hallgat rád. — Az ég magas s a Tanács messze van.

A talaj: Jaj de szépen beszélsz. Ki vagy te, mondd!

A fa: Én Fa vagyok. Máskülömben növény. De nincs igazuk azoknak, akik így neveznek. Mert alig nőttem valamit, amióta — páréve már — ide elültettek. Mondhatom, csehül állok, mióta ide ültettek... Ugy epedek valami fölfrissítő után. Ah, egy eső, egy vizeltelet, almain netovábbja — amely megöntözne engem s meg e talajt — hol késtek az éji homályban? ... Ti nem jöttök. Erzem, végképp el kell tikkadnom.

A talaj: Milyen közös a sorsunk... De te mily szépen szólsz. Kitél tanultad? ... Beszélj még, kérlek.

A fa: Hja, ez a lírai hang átszármaszott reám azokról az ifjú emberekről, akik innen ebből az ódon nagy épületből járnak ki hozzám és többi, többékevésbé növény társaimhoz. Hogy lesték lassan fakadó rügyeim. Tudod, így hívják azokat a kellemetlen pattanásokat, melyek végtagjaimon idétlenkednek, amíg ki nem fejlődnek... Külömben tőlük azt is hallottam, hogy itt van a locsolás ideje: a Husvét. Akkor nem is láttam őket jó darabig. Azt gondoltam: alighanem azért, mert gyűjtik a vizet az öntözködéshez. Jobbszívűeknek hittem és véltem őket, mint a Tanácsot, aki bennünket, engem és téged itthagyt senyedni... Eppen mellettem mondta az egyik, hogy majd meglocsolkák a kedvesüket.

A talaj: A nedvesüket? ... No akkor mi abból nem kapunk, mert száraznak is tulságosan azok vagyunk, nemhogy nedvesek.

A fa: Dehogy, a kedvesüket, kával.

A talaj: Ej, mindégy az: akár kával, akár anélkül. Akik kedvesek, azok nedvesek is. Azért vagyok én is kedvetlen, mert nedvetlen vagyok...

A fa: Igazad van... Ők is elhagytak... Ők is fiam Brutusz... Már Husvét is elmúlt, ők is visszajöttek. Ámde azért még se öntözték meg... Szomjam nagyobb, mint valaha...

Mindketten: (Lemondással sóhajtanak.) Ah... ah...

Az irgalmas szamaritánus: (Most egy kóborló kutya képében közeledik és öntudatlanul némi irgalmasságot cselekszik.)

Hagyar Manó.

H I R E K.

* **Személyi hir.** Oláh Károly közművelődési tanácsos, a debreceni szintársulat megbízásából Budapestre utazott, hogy részt vegyen az országos színészegyesület közgyűlésén.

* **A bérharc vége.** A kefégyári munkaszüntetők bérharcra a végkifejződés felé gyors léptekkel közeledik. A vasárnapi tüntetés is némi tekintetben hozzájárult a kibontakozáshoz. Ugyanis Végh Gyula rendőrfőkapitány erőlyes intézkedéseket tett, hogy a vasárnapi eset többé elő ne fordulhasson és ne folytatódjék: úgy az összes lovasított, mint a gyalogos rendőrség legnagyobb része készenlétben állott. De erre nem volt szükség. S így a készenlét este fél 10 órakor már teljesen megszűnt. — A katonaság pedig egyáltalán nem volt készenlétben. A Stern-féle kefégyár munkásai csekély kivétellel, munkába is állottak és így az üzem már rendesen folyik. Azok ellenében pedig, akik nem állanak még ma sem munkába és nem helybeli illetőségűek, a rendőrség a törvényes eljárást a legerélyesebben fogja foganatosítani.

Por és szél. Tegnap egész nap fujt a szél, valóságos orkán. Az még nem lett volna nagy baj, hogy Petőfi szerint táncolt a tányér a borbélyműhelyek előtt. Sokkal kellemetlenebb volt a rettenetes por. Valósággal poreső, porzapor szakadt Debrecenre s az így támadt portenger a hétfői piac és az utcai limlom összes szemétjét felkavarva csapkodta a járókelők arcába, szemébe, fülebe, ruhái alá. Este kissé csillapodott a szélvihar és hűvösre fordult az idő.

* **Csurka János halála.** Csurka János nyugalmazott városi tanácsos tegnap hirtelen elhunyt Diószegen. Kihült tetemeit hazahozták és itt temetik el.

* **Tűz a szélviharban.** Városunk keleti része, nem kis veszedelemben forgott tegnap délután. Röviddel négy óra után tüzet jeleztek a Kigyó-utcán. A tűzoltóság Publig Ernő parancsnok vezetése alatt nyomban megjelent a helyszínen, hol ekkora már négy ház fogott tüzet. A tűz Luczi János Kigyó-utca 18 számú házának egyik faskamarájában keletkezett s az órási szélben nagy gyorsasággal terjedt. A kitűnően szervezett tűzoltóságnak valóban nagy erőfeszítésébe került, hogy a gyorsan harapózó tüzet meggátolja. Dacára a nagy szélnek s ama körülménynek, hogy a házak szalmafedelűek voltak, öt óra utánra mégis sikerült teljesen eloltani s megmenteni egy utcasor házait.

* **Kávésok és vendéglősök a főkapitányánál.** A debreceni kávésok, vendéglősök stb. ipartársulatnak 8 tagu küldöttsége tegnap délután tisztelgett Végh Gyula főkapitányánál, e diszes állásra történt kineveztetéséhez szerencsét kívánva s kérve a kávé, vendéglős stb. ipar iránti jóirndulatu támogatását. A főkapitányt Hauer Bertalan elnök üdvözölte szép beszéddel, melyre a főkapitány szíves szavakban válaszolt. Kijelentette, hogy a vendéglősök, kávésok jogos kívánságait mindenkor támogatni fogja, így a záróra kérdésben is, melyet minden vonalon eltöröltetni kíván, miután egy városra úgy nemzetgazdasági, mint erkölcsi tekintetben sokkal ényösebb a kivilágított, mint a sötét kávéházi vendéglői ablak.

* **A sertésvásár elmarad.** A fellépett sertésvész miatt e hónap 23-án és 24-én az országos sertésvásárt nem tartják meg.

* **Egy volt országos képviselő halála.** Dániel Márton volt országgyűlési képviselő, a közoktatásügyi bizottságnak több éven át volt előadója, kir. tanácsos hosszas szenvedés után meghalt.

* **A téglavető munkások mezeje.** A debreceni téglavető munkások tegnap délután nagyszabású gyűlést tartottak a nagyerdőn. A hatóság korán értesült a dolgról s az esetleges összekoccanások elhárítása végett Szűcs Lajos rendőrbiztos 10 legénygyel megjelent a helyszínen. E fedezetre azonban nem volt szükség, amennyiben a munkások békésen széjjel oszlottak.

* **A luxuslövésár díjai.** Budapesti tudósítónk jelenti: A második tavaszi luxuslövésáron a zsüri ítélkezése alapján hétfőn délelőtt osztották ki a szebbnél-szebb díjakat. A díjazás eredménye a következő:

A négyes fogatoknál: A földművelésügyi miniszter díját Andrassy Tivadar gróf nyerte. Az I. díjat Vigyázó Sándor gróf, a II. Almásy Imre gróf, a III. díjat Pejacevich Albert gróf kapta. Elismerő oklevél jutott Huszár Elemérnek.

A hintós kettős fogatoknál: I díjat Mikovich Agost, a II. díjat Fischer és Keller nyerte. Elismerő oklevelet kaptak: Eszterházy Miklós Móric gróf és herceg Porcia Aladár.

A jukker kettős fogatoknál: Az I. díjat Zichy Kázmér gróf, a II. díjat Dobosffy Ferenc dr., a III. díjat Széchenyi Imre gróf nyerte. Elismerő oklevelet kapott Pilisy Nándor.

A háts lovakkal: Az I. díjat Zech Arnold, a II. díjat Abonyi Árpád, a III. díjat Görgey Árpád nyerte el, míg Álgya Sándor elismerő oklevelet kapott.

Tizenegy órakor megjelent a vásáron József Agost főherceg nejével Augusztia főherceg asszonynyal. A fenséges vendégek végignézték a díjkiosztást s háromnegyed órai tartózkodás után távoztak a Tatterszallból.

* **Jegyzők a miniszterelnöknél.** A községi és körjegyzők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot az Országos Központi Jegyző Egylet Budapesten megtartott rendkívüli közgyűlésén részletesen megvitatta s azt határozta, hogy az arra vonatkozó kívánalmait írásban előterjeszti a belügyminiszternek. Ezt az előterjesztést, melyet Lipsey Ádám dr. az Orsz. Központi Jegyző Egylet tb. főjegyzője szövegezett meg, Kuncze Imre az

Országos Központi Jegyző-Egylet elnöke a képviselőházban nyújtotta át Tisza István gróf miniszterelnöknek, mint belügyminiszternek. A miniszterelnök szívesen fogadta a jegyzői kar előterjesztését s kijelentette, hogy ő megindította a közigazgatási tisztviselők sorsa javítását, a többi a természetes fejlődés dolga. Egyszere nem lehet mindent megcsinálni, de bizik és a jegyzők is bizzanak abban, hogy a jövődő meghozza minden jogos aspirációnak teljesedését.

A jegyzői kar előterjesztése konstataálja, hogy a törvényjavaslat általánoságban megnyugvást, örömet keltett a jegyzők testületében. Kívánságát hat pontban sorolják fel: Az első, hogy minden jegyző kapjon a községtől megfelelő lakást, vagy 450 korona lakbért. Második, hogy a korpótlék öt évben visszatérő 200—200 korona legyen. Harmadik, hogy a jegyző fizetését ne a községi pénztárból, hanem közvetlen a kir. adóhivataltól kapja előleges havi részletekben. Negyedik, hogy a segéd és aljegyzők is kapjanak 200 korona lakbért és 100—100 koronás korpótléket. Ötödik, hogy a jegyzői földek jövedelmének fölbecsüléséhez vármegyénként egy jegyző is kiküldessék. Hatodik, hogy addig is, míg a jegyzői nyugdíjgyet az állam veszi át, a vármegyék utasítsanak annak kellő dotációjára.

* **Izabella királyné és a pénz értéke.** A nemrég elhunyt Izabella volt spanyol királynéról a következőket olvassuk a ma érkezett „Gaulois”-ban: A pénz értékét sohase ismerte Izabella királyné. Amikor átvette az uralkodást, egy napon Madridban kihallgatáson fogadta fiának, a későbbi XII. Alfonz királynak asturiai dajkáját. Valamely nagyobb katasztrófa érte a falut, melyben a dajka lakott és elment a királynéhoz, hogy tőle segílyt kérjen. Izabellát meghatotta a szerencsétlenség drámai kiszínezése s azonnal hivatta udvarmesterét: „Adj ennek az asszonynak azonnal 10.000 durost” (50.000 korona). Az udvarmester kifogásolta az összeget, majd észrevételeket tett, mire a királyné csak ennyit mondott: Tedd, amit parancsoltam. Kitűnő ötlete támadt erre az udvarmesternek. A királyné rendes sétájára ment és ezalatt az udvarmester a 10.000 durost darabonként elhelyezte a királyné termének összes asztalain, Amikor a királyné visszatérve, a rengeteg pénzt meglátta, meglepetve kérdezte: „Mit akarsz ezzel a rengeteg pénzzel?” „Felség — válaszolt a főudvarmester — ez az az ajándék, melyet a királyné az asturiai herceg dajkájára részére kiutalt.” „Te bizonyára megbolondultál” — szólt a királyné „adj ennek az asszonynak tíz darabot az aranyakból” . . . A főudvarmester, aki nem csalódott azon föltevésében, hogy a királynénak sejtelve se volt az elajándékozott összeg igazi értékéről, megtalálta a helyes középutat az előbbi fejedelemi és most hirtelen szűkmarku ajándék között.

* **A japáni császárné gyémántjai.** A párisi „Figaro” legutóbbi száma érdekes hírt közöl, amely ha megfelel a valóságnak, nem igen alkalmas arra, hogy Japánban szimpátiát keltsen az európaiak iránt. A japáni nemesség, a mely az Oroszország elleni háborút szent küzde-

lemnek tekinti, a hadi költségek növelésére igen sok aranyat, ezüstöt és drágakövet ajánlott föl. Maga a császárné járt elől jó példával, aki e célra ékszereinek legnagyobb részét föláldozta. Most kitűnt, hogy a császárné hazafias áldozatkészségének nem lesz meg a remélt pénzbeli eredménye. A milliók helyett, amit ez ékszerek eladásából reméltek, alig néhány százezer korona fog befolyjni a császárné ékszereiért. Szakértők megállapították ugyanis, hogy a császárné gyémántjai és drágakövei legnagyobb részt egyszerű francia utánzatok. Ha a „Figaro” híre igaznak bizonyul, úgy a mikádót annak idején kétségkívül rutul becsapták az ékszerekkel.

* **Étel és ital árjegyzék Port-Arthurban.** Hogy aránylag mily jutányosan lehet Port-Arthurban enni és inni, az kitűnik a várparancsnok által jóváhagyott alábbi vendéglői árakból. Megjegyezzük, hogy az árak rubelben (a mi pénzünk szerint körülbelül 3 korona) és kopekben (valamivel több, mint 3 fillér) vannak feltüntetve.

	1 rub. 20 kop.
3 ételből álló ebéd, bele- számítva teát vagy ká- vét is	— „ 40 „
1 husételből álló vacsora	— „ 50 „
Beefsteak filetből	— „ 65 „
Gombás filet	— „ 60 „
Bécsi szelet	— „ 70 „
Borjuszelet	— „ 50 „
Sertéskaraj	— „ 75 „
Fácán	— „ 45 „
Rostélyos	— „ 40 „
Sonka tükörtójással	— „ 10 „
Egy csésze tea	— „ 25 „
Egy csésze kávé	— „ 20 „
Egy pohár cognac	3 „ — „
Egy üveg cognac	— „ 75 „
Egy üveg sör	2 „ — „
Egy üveg marsala	— „ — „
Francia bor üvegenként	3 „ 50 „
1 rubel 50 kopektől	6 „ — „
Egy üveg francia pezsgő	5 „ — „
Különféle likőrök üve- genként	— „ 20 „
Egy pohár likör	— „ — „

* **Halálozások.** Debrecen város halottai az elmúlt vasárnapon és hétfőn a következők voltak: Nagy Erzsébet ev. ref. 2 hónapos, Kozma Róza ev. ref. 2 napos, Reich Hani izr. 45 éves, Nagy István ev. ref. 12 hónapos, Tóth Eszter ev. ref. 7 hónapos, Zöld (utóneve nincs) ev. ref. 2 órás flugyermek, Keresztessy Ferenc róm. kat. 74 éves, Szabó Erzsébet ev. ref. 2 hetes, Balogh János ev. ref. 68 éves, özv. Győri Sándorné szül. Tömösvári Sára ev. ref. 87 éves, László Imre ev. ref. 54 éves, Bartók Borbála ev. ref. 72 éves, Révész János ev. ref. 77 éves.

* **Antiszemitizmus és az idegenforgalom.** Bécsből jelentik, hogy a községe-nács ülésében Lueger polgármester az idegenforgalmi egyesület beadványa folytán kijelentette, hogy az idegenforgalom Bécsben az utóbbi években növekedett. A zsidók és magyarok szidása senkit sem riasztott vissza attól, hogy Bécsset meglátogassa. Ezt bizonyítja, hogy míg 1896-ban 62,000 magyar, 1903-ban 76,000 magyar érkezett, felekezeti különbség nélkül Bécsbe. A lakosság politikai pártokra oszlott ugyan, de senkit, főképen pedig idegent, nemzetisége vagy vallása miatt ki nem gunyolt, míg ellenben Magyarországon a németeket leirhatlan módon sértegetik.

* **Bulgária és Magyarország.** A bolgár kormány felmondta a március elején

Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződését. Természetesen Magyarország ebben a kérdésben nagyon érdekelve van és Bulgária leginkább Magyarország kiviteli cikkeinek érezné hiányát. A két állam kormánya különben még saját államaik érdekében is mindent elkövet, hogy 1905-től év március elsejéig, a mikor a régi kereskedelmi szerződés lejár, újabb szerződést kössön Bulgáriával. Ha ez a két állam minden igyekezte dacára még sem sikerülne, úgy az új állapot káros hatását leginkább Bulgária fogja érezni. Sophiai jelentések szerint azonban az újabb tárgyalások olyan stádiumban vannak, hogy úgy Ausztria-Magyarországra, mint Bulgáriára megfelelő eredménnyel fognak végződni.

* **Románia népesége.** Most jelent meg a román belügyminiszteriumnak Románia 1900 évi népességi kimutása. A statisztikai adatok szerint Románia összlakossága volt 5,956,690. Ebből román honos 5,486,690, zsidó 262,348, más nemzetiségű 205,046. A zsidóságnak 262,388 számából csak 5859 idegen állam alattvalója, a többi román honpolgár. A másféle nemzetiségűek 205,046 számából csak 22,071 román honpolgár. — A másféle nemzetiségűek 205,046 számából csak 22,071 román alattvaló, a többi így oszlik meg magyaroszlák 104,108 (enek legnagyobb része magyar a román statisztika a magyarokat nem mutatja ki külön.) 7637 német (birodalmi német), 7964 bolgár, 20057 görög, 22,988 török, 4021 orosz, 8811 olasz, 1575 francia alattvaló s 1626 egyéb nemzetiségű.

* **A világ minden részéből.** A chicagói takarékpénztárak betétei meghaladják a 100 millió dollárt, ami annál figyelemreméltóbb, mert a vállalkozásnak ebben az országban nagyjában csak a szegényebb osztályok, a nők és gyermekek tartják pénzüket takarékpénztárakban.

Az Egyesült-Államok postahivatalai naponta átlag egy millió dollárnyi összeg jön be postautalványok fejében. Átlag tíz napig tart, míg a postautalványokat kiváltják és így a postahivatalok révén az államkincstár állandóan tíz millió dollárt kezel a nép pénzéből.

A Gatling féle gyorstüzelő ágyúval egy tapasztalt ügyes tűzér percenkint 3000—5000 lövést tehet.

Az egészséges emberi szív percenkint 70-szer dobog.

Indianapolisban él egy házaspár, amelynek mind a három gyermeke szökésvben és csodálatosképpen valamennyi február 29-én született.

A legkülönösebb nevű község a világon Páris közelében van. Ugy hívják, hogy: „Ws.”

A nagy cipő- és ruhagyárakban a gombokat géppel varrják a lábberre vagy ruhára. Van egy ilyen gombvarró gép amely 9 óra alatt 5300 gombot képes főtvarrni, tehát körülbelül annyit, mint a mennyit ugyanennyi idő alatt nyolcz ügyes munkás képes elvégezni.

* **Talált kulcsok.** A rendőrség jelenti: E hónap 15-én találtak 3 drb. kulcsot, melyet a rendőrkapitányság bünygyi osztályánál őriztetik, a hol tulajdonosa kellő igazolás után átveheti.

* **Tolvaj péksegéd.** Egy fiatal, tolvaj péksegédet fogott el tegnap a rendőrség. Az esetet az alábbiakban mondjuk el: Weinberger Viktor ujfahértói pékmester e hónap 16-án estefelé családjával a templomba ment. Gazdája távollétét a segédek egyike, névszerint Fischer Mór,

arra használta fel, hogy a lakhelyiségben levő szekrényeket felfeszítette, s azokból mintegy 120 korona készpénzt kilopott. Az így megszerzett pénzzel Debrecenbe szökött. A megkárosított pékmester azonnal értesítette a rendőrséget, mely tegnap tényleg el is fogta. Az ellopott 120 koronából még nála találtak körülbelül 60—70 koronát. Az elzúlt fiatal embert átkísérik a nyiregyházi kir. ügyész-séghez.

* **Magyar leány öngyilkossága Bácsben.** Telefonon jelentik nekünk, hogy ma kora reggel ott a VIII. kerület egyik bérházának harmadik emelétén lakó fiatal magyar származású nő, Schreier Mária öngyilkossági kísérletet követett el. Revolverrel három golyót röpített a szíve tájékára. A dörgésre berontottak a házbeliek s a szép leányt véresen emelték fel a padlóról.

— Előbb hozzá vigyének!... nem akarok meghalni, mielőtt őt láttam! — kiáltotta sirva a leány.

Cöök akkor csillapodott le, amikor azt mondták neki, hogy már elment egy kocsis a kedveséért. A kórházba érve, aztán el is küldték a fiatalemberért, aki egy bankban hivatalnok s ma már nő. A kora reggeli órában még ágyban feküdt, de a mikor a szerenestlenségről hallott, azonnal a kórházba sietett. Hanem addig a leány belső vérzések folytán már halott volt.

— Meghalok, sugta, érzem, hogy meghalok, de mielőtt meghalnék, szeretném még egyszer megölelni régi kedvesemet.

A nagy sietve előhívott orvos legmosta a sebeket és megállapította, hogy azok nem feltétlenül halálosak. A mentők kocsiján többször fel akart kelni a helyéről.

* **Vasútkon talált tárgyak árverése.** A debreceni m. k. államvasuti állomás főnökségétől az alábbi értesítést vettük: A vasúti kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, esernyők, botok, ruha és fehérneműek stb. Debrecen állomás podgyász felvételi helyiségében folyó évi április hó 29-én d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen elfognak adatni. A befolyó összeget a helybeli szegényalap javára fordítják.

* **Rövid hírek A felekezeti tanítók fizetés rendezése.** Budapestről táviratozzák, hogy a kultuszminiszteriumban tegnap ankétet tartottak, melyen a tanítók fizetésrendezésére vonatkozólag tervezetet fogadtak el. Ennek értelmében a községi és felekezeti tanítók és tanárok fizetése az államiakkal egyforma lesz. — *Öt millió az életmentőknek.* Pittsburgból táviratozzák, egy odaváló milliomos, Carnegie 5 millió dolláros alapítványt tett olyan személyek hozzátartozói számára, kik életmentésben vesznek el és olyan életmentők számára, kik megsérültek. Az alapítvány kiterjed az Egyesült Államokra, Kanadára és a két állam vizáire. *Öngyilkosság a kórházban.* Aradról írják, hogy az ottani kórházban egy beteg leány elkeseredésében oltatlan meszet evett, mitől súlyos sérüléseket szenvedett. Felgyógyulásához nincs remény.

* **Ingatlanok forgalma.** Orosz Sándor veszi a pusztapáci 8. sztkjvben foglalt 8 held

574 nsz. öl kaszálót Biró János és társaitól 1170 kor.

Ifj. Köblös Mihály és neje Szűcs Juliánna veszik a debreceni 1448 sztkjvben foglalt Kút-utca 86. sz. házat Kis Juliánna Kapitány József és társaitól 3800 kor.

Bódog Sándorné Erdei Erzsébet veszi a debreceni 566. sztkjvben foglalt 1 hold 1550 nsz. öl ondódi földet özv. Balázs Sándorné Szabó Juliánától 2400 kor.

Csuka Lajos és neje Darvai Emma veszik a debreceni 7439 sz. tkjvben foglalt 200 nsz. öl Vargakerti szőlőt Dézsi Lajos és neje Szalai Juliánától 22000 kor.

Oláh Györgyné Szabó Juliánna veszi a debreceni 8632 sz. tkjvben foglalt 300 nsz. öl Vargakerti szőlőt Szabó Gábertől 2000 kor.

Özv. Jámbor Ferenccé Tóth Eszter veszi a debreceni 5198 sz. tkjvben foglalt 537 nsz. öl Hatvan-utcai kerti szőlőt Faragó Istvánné Tóth Erzsébettől 1000 kor.

Lanczah Lajosné Perce Erzsébet veszi a debreceni 6104. sz. tkjvben foglalt 3 hold ondódi földet Szabo Lajos és neje Zsigó Erzsébettől 2200 kor.

Keckés Istvánné Tisza Eszter veszi a debreceni 7251 sz. tkjvben foglalt 63 hold 1459 nsz. öl ujosztású földet Horváth Istvántól 3800 koronáért.

Suba Sándor és neje Gombos Zsuzsanna veszik a debreceni 6209 sz. tkjvben foglalt 1267 nsz. öl Téglyás kerti szőlőt özv. Szikszay Istvánné Dospoly Juliánától 1300 kor.

LETZTER JÓZSEF fényképészet festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejratánál levő kirax Használja a híres Hajdusági bajsz-edrőt. Egy doboz 50 fill. Kapható. Debrecen Tóth Béla és Dr. Rothschnek V. Emil utóda gyógyszer-táráiba.n

* **Kossuth utcai 43. számú ház eladó.** Dr. Borzsovay Jenő ügyvéd Csapó-utca 4, szám.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara átszik.

Az orosz-japán háboru.

Az orosz-japán háboru előrehaladását a japánok egy-egy győzelmes előnyomulása jelzi. Togo, a sárga tenger-nagy ravasz ügyessége működik az egész vonalon. Az oroszok ugyan remélik, hogy a szárazföldi ütközetek alkalmával fogják kiköszörülni azt a csorbát, amit a tengeren kaptak. Ezzel azonban sietniök kell, mert — mint egy táviratunk jelenti — a japánok a partot is megszállották, kikötötték Port-Arturnál.

A háboru állását különben az alábbi taverati jelentéseink mutatják:

Csemulpo, ápril 18. A japán flotta védelme alatt itt az utolsó három napon 30 000 ember szállt partra. A városban emelkedett a hangulat. A koreaiak szívesen látják a japán katonákat és velük barátkoznak. A Japán csapatok elindultak a Jalu felé.

Csemulpo, apr. 18. Pjongjang mellett tegnap ütközet volt egy orosz járőr és egy japán csapat között. Az oroszok védett helyeiket odahagyva, visszavonultak. Veszteségük ismeretlen. A japánoknál 7 ember elesett és 15 megebesült.

Tokio, ápr. 18. A mikádó tegnap, udvari ünnepély alkalmából, melyet a port-arturi győzelem hírére tartottak, nagyon elismerőleg nyilatkozott Togóról s azt mondta, hogy a nagy tengernagy minden dicsőre érdemes. A parlament táviratot küldött Togonak Csemulpóba, a melyben a nemzet nevében neki köszönetet szavaznak.

Pétervár, április 18. A vezérkar azt jelenti, hogy a Jalu folyón minden csendes. A helyzet nem változott.

Szöul, április 18. 16-án éjjel 300 kózák szállotta meg Szöncsöngöt. Azt híresztelik, hogy ezt az előcsőt 5000 orosz követi, hogy a japánokat elvonják a Jaluól. E híresztelés nem sok hitelt érdemel, mert az oroszokat a japánok partraszállása elvágta a főerőtől.

London, április 18. A Daily Chronicle jelenti Sanghaikvanból tegnapi kelettel: Csifuból Niucsvangba érkezett gőzös azt jelenti, hogy 26 hajóból álló japán hajórajt látott száz szállítóhajóval Port-Arthuról északra, a Csili-öbölben. A flota északi irányban hajózott és azt hiszik, hogy célja a Niucsvangtól délkeletre levő Kaiesu.

Port-Artur, április 18. Alexejev helytartó tegnap Szebasztopolba ment, an elyre felvették a Cserdes cecán hajóhadának lobogóját.

Port-Artur, április 18. Több szemtanu igazolja, hogy e hó 12-én egy japán cirkálóhajó elpusztult az által, hogy saját uszótorpedójába ütközött.

Tokio, ápr. 18. Gamemota tengerészeti miniszter ma táviratilag üdvözölte Togo tengernagyot 9-ik, Port-Arthurra intézett támadásának sikerüléséért. A fényes eredmény — ugyan a miniszter — a császár ragyogó erényére vezetendő vissza, de a tisztok büségének és bátorságának is lényeges része volt abban. Viselkedésükön semmi sem kifogásolható. A tisztikarnak és a legénységnek üdvözlőlevelet küldöm és azt remélem, hogy továbbra is nemesen teljesítik kötelességüket, míg csak nagy nemzeti problémánk megoldása tart. A cél még távol van. Komolyan gondoskodjunk arról, hogy módunkban álljon a ránk váró nagy munkát befejezni.

London, ápr. 18. A ma délután érkezett összes barctéri táviratok megerősítik azt a hírt, hogy japán szárazföldi haderő nagy része Port Artur közelében kikötött és partra szállott, hogy utját a szárazföld belsejébe vegye.

EGYLET.

A ref. nőegylet ülése. A debrecen ref. nőegylet e hónap 20-án, szerdán délután 4 órakor a nőipariskola nagytermében választmányi ülést tart. A gyűlés tárgya, az árvaháznál megüresedett felügyelői állás betöltése.

A kávéosok, szállodások stb. iparlestülete tegnap választmányi ülést tartott Hauer Bertalan elnöke alatt, melyen a miskolci tanszaktestület felhívására elhatározták, hogy a kismértékbeni italmérésnek törvényszerű s az eddiginél nagyobb mértékben való korlátozására vonatkozó s a pénzügyminiszterhez felküldendő át-

iratot egész terjedelmében magukévé teszik. A feliratot küldöttség nyújtja át a miniszternek s Debrecenből a küldöttséghez csatlakoznak Hauer Bertalan, Törő Imre, Erős Jakab, Tóth István. Akik Debrecenből még a küldöttséghez csatlakozni akarnak, e hó 30-ig jelentkezzenek Privitzer József pénztárosnál.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Ápr. 19. Kedd: Bob herceg, daljáték.

Ápr. 20. Szerda: Egyenlőség színmű.

Ápr. 22. Csütörtök: A doktor ur. bohózat.

Ápr. 22. Péntek: Hajduk hadnagya daljáték.

Ápr. 23. Szombat Hajduk hadnagya daljáték.

Ápr. 24. Vasárnap: d. u. Egy szegény ifjú története, színmű; este Hajduk hadnagya, daljáték.

— (Az első pályázó.) A debreceni színház bérletére tegnap jelentkezett az első pályázó. Pályázati kérvényét ugyan még nem nyújtotta be a polgármesteri hivatalhoz; de a városi pénztár tegnap egy fővárosi pénzügyintézetől megkapta a hiteles értesítést, hogy Zilahi Gyula, az aradi színház igazgatója a debreceni színház pályázati kérvényéhez szükséges huszezer korona értékű biztosítékot letette. E szerint Zilahi Gyula aradi igazgatót már pályázónak tekinthetjük. Egyelőre nem mondunk véleményt Zilahi Gyula színiigazgatói értékéről; megvárjuk, míg minden pályázati kérvény beérkezik s a határidő letelte, vagyis április 23-ika után őszintén, nyíltan bírálni fogjuk a pályázók egyéni és színiigazgatói értékét.

Még 24 előadás. A Makó-féle színtársulat ebben a színházi évszakban még 24 esti előadást tart. Délutáni előadás még három lesz. Azután folszedelőzködnek és mennek a színészek Nyiregyházára. Majd nyári szünet következik és végül a máramaros-szigeti két hónapos működés. Felette jellemző, hogy a m-szigeti közönség és sajtó már most előre tiltakozik ama förtelmes, izléstelen, rut darabok színrehozatala ellen, melyekkel az itt működő igazgató a debreceni műsort elárasztotta. Egyes lapok meg is nevezik a fekélyes darabokat és egyenest kijelentik, hogy azokat M.-Szigeten nem szabad előadni.

TÁVIRATOK.

A póttartalékosokat hazaengedik.

Bécs, ápr. 18. A hadügyminiszter ma kiadta várva-várt rendeletét, amelynek értelmében még e hó 23-án haza bocsátják a póttartalékosokat.

Az elégedetlen vasutasok.

Budapest, ápr. 18. A vasutasok ma több helyen tiltakozó gyűlést tartottak a

kormányjavaslat ellen. A fővárosba április 20-ikára országos gyűlést hívnak egybe. A szegediek ma azt kérték a minisztertől, hogy semmisítse meg Ludwig elnök-igazgató rendeletét, — melylyel gyűlésüket eltiltotta. Az egész országban nagy a forrongás. A javaslat senkit sem elégit ki. Több helyről munkaszünettel fenyegetőznek. Az a hír is elterjedt, hogy május elsején egyszerre kitör a harc, minden szolgálat megszűnik, úgy hogy egyetlen vonat se fog közlekedni.

A király látogatása.

Bécs, ápr. 18. Ó felsége tegnap este hosszabb látogatást tett Adelgunda főhercegnőnél, a modenai hercegnőnél és Wiltrude bajor hercegnőnél.

Miniszterek utazása.

Bécs, ápr. 18. Tisza István gróf magyar miniszterelnök tegnap este visszatért Budapestre. Wittek vasutügyi miniszter tegnap Grácból ideérkezett. Goluchowski gróf külügyminiszter tegnap este Budapestre ideérkezett.

A Balkán állapotok.

Szalóniki, ápr. 18. Ronevancev és Szugarev, a mult évi monasztiri bandamozgalom vezetői, ma a polgári ügyvivők útján megadást ajánlottak. Filmbasa biztosította őket a közböcsánatról és salvus conductussal küldeti ki őket az országból. E két utolsó bandavezér távozásával a felkelés végleg befejezetteknek lesz tekinthető.

Athén, ápr. 18. Az utolsó pillanatban lemondták Vilmos császár korfui látogatását. A fogadtatásra való előkészületeket beszüntették.

Egy érdekes ember halála.

Budapest, ápr. 18. Császár Ferenc a magyar totalizátor igazgatója ma délután rövid szenvedés után elhunyt.

Öngyilkos hitvesek.

Nagy-Beckerek, ápr. 18. Horváth Zoltán törökbecsei főszolgabíró felesége, Csíros József módosi ügyvéd leánya, tegnap este Törökbecséről Módosra utazott. Szüleikhez érkezve, a szobába zárkózott és föbelötte magát. A fiatal asszony szülei a színházban várták leányuk érkezését. Tettét pillanatnyi elmezavarásban követhette el.

Sopron, ápr. 18. Herold városi tanácsos neje kiment a pályaudvarra és ott a másodosztályú váróteremben agyonlőtte magát. Hogy mi vitte rá, még csak nem is sejtik. Valószínűleg pillanatnyi elmezavarásban követte el tettét.

Robbanás Barcelonában.

Barcelona, ápr. 18. Tegnap este 6 órakor a Torrv-téren petárda robbant fel, a mi nagy ijedséget keltett. Kár nem történt. A király este Maura miniszterelnök kíséretében meglátogatta a katalóniai intézetet. A közönség mindkettőjüket lelkes óvációban részesítette.

Budapesti gabonatözsde

Budapest, április 18. Buzakinálat mérésélt, vételkedv gyöngö. Bágyadt irányzat mellett 14,000 métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: borult.

Buza áprilisre	7-95-96
" októberre	7-81-88
Rozs áprilisre	7-77-78
" októberre	6-25-26
Zab áprilisre	6-45-46
" októberre	5-16-18
Tengeri májusra	5-45-46
" júliusra	5-22-23
Repce augusztusra	10-90-11.-

TÖVÉNYKEZÉS.

Ítélet Tihanyi Irma bűnpörében. Sopronból táviratozzak, hogy Tihanyi Irma bűnyében tegnap délben hirdették ki az ítéletet. A vádlottat 7 rendbeli magán okirathamítás büntetésben és 2 rendbeli magánokirathamítás büntetésnek kísérletében bűnösnek mondták ki és ezért három évi fegyházra ítélték. A büntetésből a bíróság tíz hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. A közvádó, valamint a védő felebbezték. Tihanyi Irmát az ügyész ellenkező indítványa mellőzésével szabadon hagyták.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debrecen, kistemplombazár

Férfi fehérnemű osztály.
Kitűnő szabású férfi ingek
Gallérok, Kézeltők,
Vászon és pamutalsónadrágok
Nyakkendők, Esőernyők
!! Telje férfi kelengye !!
! Szabott árak !

**Aki olcsón, jól, praktikusán
és modernül**

épitkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához

DEBRECENBEN, Hunyadi-utca 21. szám.

Templomok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonrozásokat vagy bármily építkezési munkákat helyben vagy vidéken olcsón a legjobb kivitelben elvállal. Épületekre törlesztéses kölcsönt eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. Építő iparosoknak előnyösen készít tervek költségvétést stb.

Tavaszi és nyári ujdonságok.

Kardos Lázló üzletében
Debrecen Kossuth utca 9. Az üzlet jóhírnevéhez méltó minőségű izléses és színtartó nőruha mosó kelmék és pedig: **Kartonok, Satinok, Levantínok, Ajáurok, Batistok, Duchessek, fehér, Pique és selyem szövetek, Zefirek.**

Allandó **Butor** kállitás
saját **gyár**,
alapítottat 1875. évben
Osztr. magy. szab. asztal gyár.

Teljes lakberendezések

u. m. háló, ebédlő és szalon-berendezés
a leginomabb kivitelben kapható

SCHWARZ VILMOS

cs. és kir. udvari butor gyárosná
Debrecen.

Piac-utca 71 szám

Költségvetés, rajz és minta kívánatra
díjmentesen szolgálók, javítások és átalakítások elfogadtatnak.

A legjobb arc-
szépitő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappanok a
Epe-szappan. } o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpora
háromszinben, fehér, rózsza és crème
1 dobozára 1 korona.

Szerail-szájviz. A legjobb száji.

Főraktár: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits
Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László,
Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jéza és Jéza**
urak droguerájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerészárta
Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerészárta.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fl 116r

Egy kis tégely
ára 70 fl 116r

Csász. és kir.

udvari szállító

Fernolendit

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fénycrem mindenféle világos és fekete bő
nemek részére, mely kiváló szép fényt és tartósság ad a bőrnek. Elhasznált pe
csótes, sárga vagy barnabőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad.

Alapítottat 1882. Gyári raktár Budapest V. Lipót-körut 24. (Briefadresse Wien III
für Wasche kaufen Sien nur Brunnenseife. Mindenütt kapható

Telefon
186

Szakszerű munka még
is a legolcsóbb. Vil-
lam mű berendezések
kizárólag **FÖLDVÁRY**
L. debreceni első
electro-mechanikus ké-
szít a legtartóssában
Kossuth-utca 1. szám
az udvarban. Új be-
rendezéseknél **másfél**
— évi. javításoknál
fél évi díjtalan
rendbentartás, vil-
lamos műszerek, te-
lefonok, villamos
házi csengők fel-
zerelése és villamos zseblámpák raktára
villanyos házi csengők és telefonok jó
kárban tartását évi három koronától
feljebb vállalom.

T. Iparos osztály!

Ki festőket, firneist, lakkot,
cinkvest, enyvet, furnírt görleceket
faragványokat és ecseteket akar
venni, az jöjjön el hozzám! s vásá-
roljon a még eddig nem létezett
olcsó árakban.

Tisztelettel

Neumann Nándor,

Htván-u. 5. Bignió ház. Telefon 205

**Tavaszi és nyári
idény**

1904.

Valódi brünni szövetek

Egyvágás 3-10 méter } K. 7-8-10-jó
hosszu, teljes férfi } K. 12-14.-jobb
öltözet, (felsőrokk nad- } K. 16.-18.-finom
rág, mellény) }
Ára: K. 21.- igen finom

Valódi gyapju szövet

Egy fekete salon öltözet K. 20.- ugy felöltők
turistaruhák, stb. stb. gyáriárakban küld:

Siegel-Imhoz, Brünn

Arjegyék ingyen. — Ha privát egyé-
nek a cégtől rendelnek, nagy előny
ben részesülnek.

2000 darab

nemes rózsatő

válogatott fajokban, eserepekben ne-
velt, kapható kertészeti telepemen,
Miklós-utca végén, kefégyár

Virágüzletemben levágott és ese-
repek virágok, virágmunkák — izlése-
sen összeállítva, jutányos árban kap

Janatka Alajos

műkertésznél,

DEBRECEN, Piac-utca 59. szám.

Bolthelyiség

azonnal kiadó!

Kossuth-utca 15. SZ.
szemben a gyógyszertárral
Ugyanott értekezhetni.

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki nyavalyatörés, görcs, és más ideges
állapotba szenved, kérjen iratott, ingyen
és bérmentve kapható a szabd. hattyu
gyógyszertár által Frankfurt. Majnau

Mindenkinek saját érdeke, hogy

férfi-, fiu, és gyermekruha
szükségletét

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító

Magyarország legnagyobb és legrégebb

férfi ruha üzletében

DEBRECEN,

Piac-utca 49. sz. alatt

szerezze be.

Ötcsószágl
Bathásmértéségl

Saját érdekében
hirdessen kizárólag

LEOPOLD GYULÁ

hirdetési Irodája által,
Budapest, Erzsébet-körút 54.

Szakavatottságl
Pontossággl

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hérvízű gyógyfürdő,
páratlan gőzfürdővel, legmodernebb
iszapfürdővel, pompás ásványviz-
szódákkal, kő- és kádfürdővel.

200 kényelmes lakosztobával

Prospektus kívánatra
ingyen és bérmentve.

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESEBB

a KRIEGNER-féle

REPARATOR

1 öveg 2 korona, kis öveg 1 kor.

Főraktár: KORONA - GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSE!

• ELŐZÉKENYSÉGI!

BZERENŐSE-NAPTÁR

INGYENESBÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

a magy. kir. szab. osztályosajáték főelárulási helye.

110,000 sorsjegy, 65,000 nyer. — Nyeremények összige 14.459,000 korona.

**A Kisbirtokosok
Országos Földhitelintézete**

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
levél-kölcsönöket, melyek után

teljes törlesztés:	2% levonással:
50 öveg a 100-ól 2.50%-a	50 öveg a 100-ól 2.70%-a
40 : : : 2.50%-a	40 : : : 2.50%-a
30 : : : 2.50%-a	30 : : : 2.37%-a
20 : : : 2%-a	20 : : : 2.00%-a

fizetendő járadéknál a törlesztés egyétt.

Bővebb felvilágosítást az intézet
díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁJLODA

Szálloda: SIMON PÁL.

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÛT 25. SZ.

100 szoba 2-20 k-tól fejtebb kizolgálással és villany-
lágytárral együtt. Párók, elegáns kávéház, étterem és
obozsornok a házban. Villamos vasúti megállóhely az
összes pályaudvarok és hajók felé.

Vidékiek kedvence találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú éttermei

Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Kifőné magyar konyha, valódi tiszta borok és
a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimérése.

REMINGTON

IRÓGÉP

ÚJ MODELLJE
megjelent!

PROSPEKTUST KÜLD

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA

BUDAPEST

ANDRÁSSY-ÛT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a CZERNY-féle

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legkikeresebb gyógmód: asthma, szív-, gyomor-,
ideg- és bôrbaj, szélhűdés, elmezavar stb. ellen.

Megalapította és egyedül képviselője:

D^o KOVÁCS J. fővárosi orvos.

BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÛT 18. SZ. I. EM.

Az egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER **UGORKATEJ**
a Balassa-féle valódi angol
mely azonnal eltávolít minden szepít, májfoltt, pattanást, mit-
essert stb. és az arcnak üdöséget, hatátságot kölcsönöz.
Hölgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy öveg ára 2.- K. hozzá ugorka-szappan 1.- K. poder 2.- K.
Postal szétküldés naponta.

Főszétküldési hely: **Balassa Kornél** gyógyszertára: Budapest — Erzsébetfalva.

Versenyen
kivüli olcsó árak!
Elsőrangú angol és francia
női ruha-kelme-különlegességek áruháza

LEON és OLÁH
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mintákat az ország minden részébe
ingyen és bérmentve
küldünk

OSERS és BAUER

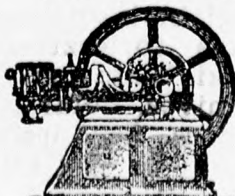
MOTORGYÁR

BUDAPEST
V., Lipót-körút 7.

BÉCS

Dresdnerstrasse 78-85.

**Benzin- és
petrolin-
motorok**

**Benzin- és
petrolin-
lokomobilok**

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Ezernyi berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kezvező fizetési feltételek.

PLATTSCHER VILMOS
FÉRFI- ÉS GYERMEK-RUHA ÁRÚHÁZA
Eltérni legolcsóbb, legújabb
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút)